กฎระเบียบด้านฮาลาลของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ได้ออกกฎระเบียบด้านฮาลาลกำหนดให้สินค้าและผลิตภัณฑ์ที่นำเข้ามาหมุนเวียน และจำหน่ายภายในประเทศต้องได้รับการรับรองฮาลาล โดยพิจารณาตามประเภทผลิตภัณฑ์ กำหนดระยะเวลาการบังคับใช้ และข้อยกเว้นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ กฎหมายหลักที่กำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าว มี 2 ฉบับ อาทิ กฎหมายฉบับที่ 33 ปี 2014 (พ.ศ. 2557) ว่าด้วยการรับประกันผลิตภัณฑ์ฮาลาล ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมล่าสุดโดยกฎหมายฉบับที่ 6 ปี 2023 (พ.ศ. 2566) และกฎระเบียบรัฐบาลฉบับที่ 42 ปี 2024 (พ.ศ. 2567) ว่าด้วยระบบการรับประกันผลิตภัณฑ์ฮาลาล โดยกฎระเบียบใหม่นี้จะเริ่มบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 18 ตุลาคม 2569 เป็นต้นไป ทั้งนี้ ข้อกำหนดดังกล่าวครอบคลุมผลิตภัณฑ์ประเภทอาหาร เครื่องดื่ม ยา เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์เคมี ผลิตภัณฑ์ชีวภาพ ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากกระบวนการพันธุวิศวกรรม และสินค้าอุปโภคบริโภคที่มีส่วนประกอบหรือวัสดุจากสัตว์ รวมถึงบริการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การเชือดสัตว์ การแปรรูป การเก็บรักษา การบรรจุหีบห่อ การกระจายสินค้า การจำหน่าย และการให้บริการอาหาร

ขั้นตอนการรับรองฮาลาลสำหรับผลิตภัณฑ์จากต่างประเทศ สามารถดำเนินการได้ 2 แนวทาง ได้แก่

1. การยื่นขอรับรองฮาลาลโดยตรงต่อหน่วยงานของอินโดนีเซีย โดยยื่นคำขอต่อสำนักงานรับประกันผลิตภัณฑ์ฮาลาล (BPJPH) ซึ่งจะออกใบรับรองฮาลาล (Halal Certificate) เมื่อผ่านกระบวนการตรวจประเมินและรับรองตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

2. การขึ้นทะเบียนใบรับรองฮาลาลจากต่างประเทศ โดยนำใบรับรองฮาลาลที่ออกภายใต้ความตกลงยอมรับร่วม (Mutual Recognition Agreement: MRA) ระหว่างคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย (Central Islamic Council of Thailand: CICOT) กับ BPJPH มาขึ้นทะเบียนต่อ BPJPH ซึ่งจะออกเลขทะเบียนใบรับรองฮาลาลจากต่างประเทศให้แก่ผลิตภัณฑ์ดังกล่าว

ทั้งนี้ ระเบียบผลิตภัณฑ์ฮาลาล (BPJPH) ฉบับที่ 3 ปี 2026 (พ.ศ. 2569) ว่าด้วยรูปแบบและขั้นตอนการแสดงข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช่ฮาลาล ได้กำหนดหลักเกณฑ์การแสดงข้อมูลสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากวัตถุดิบต้องห้ามตามหลักศาสนาอิสลาม และ/หรือผลิตผ่านกระบวนการผลิตที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดฮาลาล โดยผู้ประกอบการต้องแสดงฉลากตามรูปแบบและหลักเกณฑ์ที่กำหนด และไม่สามารถใช้ข้อความ “Non-Halal” (ไม่ใช่ฮาลาล) หรือ “Contains Pork” (มีส่วนประกอบของเนื้อสุกร) ได้ ทั้งนี้ ระเบียบ BPJPH ฉบับที่ 2 ปี 2026 (พ.ศ. 2569) ยังได้กำหนดโทษทางปกครองสำหรับการฝ่าฝืนข้อกำหนดในการรับประกันผลิตภัณฑ์ฮาลาล ได้แก่ การตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษร การปรับทางปกครอง การเพิกถอนใบรับรองฮาลาล และการเรียกคืนผลิตภัณฑ์ โดยขึ้นอยู่กับลักษณะของการกระทำความผิด

นอกจากนี้ ระเบียบสำนักงานรับประกันผลิตภัณฑ์ฮาลาล (BPJPH) ฉบับที่ 4 ปี 2026 (พ.ศ. 2569) ว่าด้วยการตรวจสอบความสอดคล้องของผลิตภัณฑ์ฮาลาลจากต่างประเทศที่นำเข้าสู่อินโดนีเซีย กำหนดให้ผลิตภัณฑ์ฮาลาลนำเข้าต้องผ่านการตรวจสอบความสอดคล้องกับข้อกำหนดก่อนการขนส่ง (Pre-Shipment Verification) ณ ประเทศต้นทางและ/หรือประเทศที่ทำการบรรทุกสินค้า โดยหน่วยตรวจสอบ (Inspection Agency) ที่ได้รับการแต่งตั้งจาก BPJPH ทั้งนี้ ผู้นำเข้าต้องรับผิดชอบค่าธรรมเนียมการตรวจสอบดังกล่าว ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม

สำหรับคำแนะนำสำหรับผู้ส่งออกสินค้าไทย ควรเตรียมความพร้อมเพื่อปฏิบัติตามข้อกำหนดด้าน ฮาลาลของอินโดนีเซียที่จะเริ่มบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 18 ตุลาคม 2569 โดยคำนึงถึงประเภทผลิตภัณฑ์ กำหนดระยะเวลาการบังคับใช้และข้อยกเว้นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ควรตรวจสอบว่าผลิตภัณฑ์อยู่ภายใต้ข้อกำหนดการรับรองฮาลาลหรือไม่ รวมถึงตรวจสอบส่วนประกอบ กระบวนการผลิต และพิกัดศุลกากร (HS Code) ตลอดจนดำเนินการขอรับรองฮาลาลจาก BPJPH หรือขึ้นทะเบียนใบรับรองฮาลาลที่ออกโดยคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย (CICOT) ภายใต้ความตกลงยอมรับร่วม และจัดให้มีการแสดงฉลากที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ต้องแสดงข้อมูลว่าไม่ใช่ฮาลาล จะต้องปฏิบัติตามรูปแบบการแสดงข้อมูลที่กำหนดไว้โดยเฉพาะ นอกจากนี้ ผู้ส่งออกควรประสานงานกับผู้นำเข้าในอินโดนีเซีย เพื่อดำเนินการตรวจสอบความสอดคล้องของผลิตภัณฑ์ก่อนการขนส่ง

โดยหน่วยตรวจสอบที่ได้รับการแต่งตั้งจาก BPJPH และตรวจสอบความถูกต้องสอดคล้องกันของใบรับรองฮาลาล เลขทะเบียนใบรับรองฮาลาล ฉลากผลิตภัณฑ์ ปริมาณสินค้า และเอกสารประกอบการขนส่ง โดยการขนส่งสินค้าแต่ละครั้งต้องมีรายงานผลการตรวจสอบความสอดคล้องของผลิตภัณฑ์ฮาลาล (LPPH) แยกต่างหาก รวมถึง ควรกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้เกี่ยวข้องให้ชัดเจน เตรียมความพร้อมด้านค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบ ติดตามการปรับปรุงกฎระเบียบและการเปลี่ยนแปลงข้อยกเว้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งตรวจสอบความครบถ้วนและการปฏิบัติตามข้อกำหนดก่อนการส่งออก เพื่อป้องกันการถูกดำเนินมาตรการลงโทษและลดผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจส่งออกสินค้าไทยมายังอินโดนีเซียในอนาคต

****

ฝ่ายเกษตรประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา
วันที่ 9 ตุลาคม 2569